

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Заробітна плата президентів, міністрів та керівників державних підприємств у країнах Європейського Союзу

Інформаційна довідка, підготовлена Європейським інформаційно-дослідницьким центром на запит народного депутата України

Європейський інформаційно-дослідницький центр створено з метою надання народним депутатам України інформації, яка може бути використана ними у законотворчій діяльності. Діяльність Європейського інформаційно-дослідницького центру здійснюється в рамках програми USAID "Рада: підзвітність, відповідальність, демократичне парламентське представництво", що виконується Фондом "Східна Європа". Більше про центр на сайті <http://euinfocenter.rada.gov.ua/>

Заробітна плата президентів у країнах Європейського Союзу

У **Фінляндії** заробітна плата президента на рік становить 126 000 €. Президенту також надається житло. Дружина/чоловік президента не отримує жодної компенсації.¹

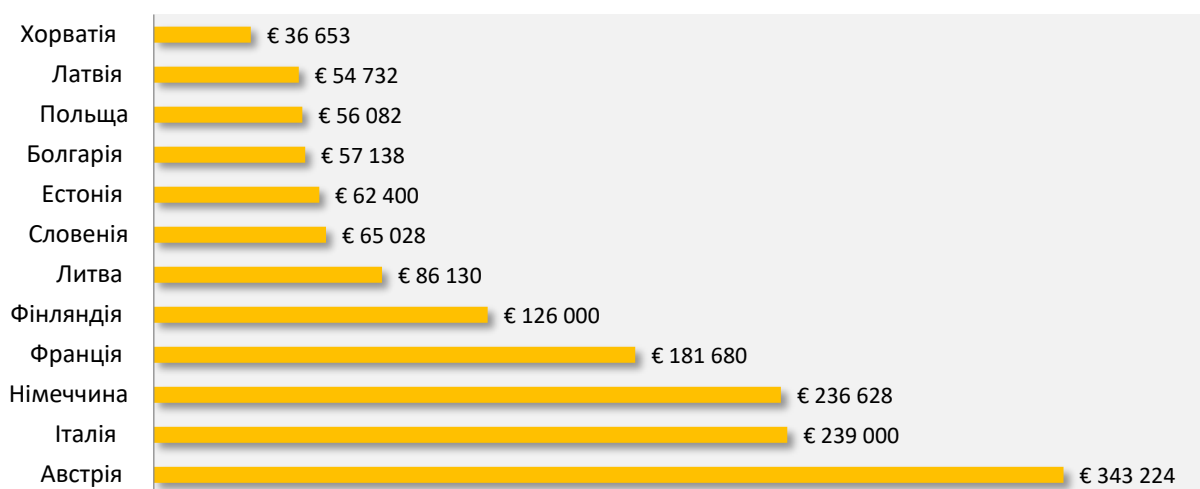
У **Німеччині** заробітна плата президента на рік становить 236 628 €. Місячна заробітна плата осіб, які займають керівні посади в державі, станом на 2017 рік:³

Президент	€ 19 719
Канцлер	€ 18 697
Міністр	€ 15 157
Парламентський секретар	€ 11 617
Депутат Бундестагу	€ 9 542

У **Австрії** базою для розрахунку заробітної плати осіб, які займають керівні посади в державі, є місячна зарплата депутата – 8 755 €. Передбачено виплати 13 та 14 зарплат.⁴

Посада	% від базової зарплати	Зарплата, 2018
Президент	280 %	24 516 € у міс.
Канцлер	250 %	21 889 € у міс.
Віце-канцлер	220 %	19 262 € у міс.
Міністр	200 %	17 511 € у міс.
Депутат Національної ради	100 %	8 755 € у міс.

У **Польщі** правила розрахунку заробітної плати для глави держави визначені Законом «Про винагороду для осіб, що займають керівні посади в державі».⁵ Заробітна плата президента на місяць становить 19 890 PLN (4 647 €), на рік – 238 680 PLN (56 082 €).⁶

Діаграма 1. Річні зарплати президентів у країнах Європейського Союзу⁷

Заробітна плата прем'єр-міністрів та міністрів у країнах Європейського Союзу

У **Фінляндії** міністри отримують 9 102 € на місяць, прем'єр-міністр – 10 920 € на місяць. Міністерська зарплата та надбавки визначаються в Законах «Про заробітну плату членів

¹ Utövning av presidentämbetet — <http://www.presidentti.fi/halonen/Public/default11bd.html?nodeid=41438&contentlan=3&culture=sv-FI>

² Wie wird der Bundespräsident bezahlt — <https://bit.ly/2JX7uz6>

³ Als Politiker lässt es sich leben — <http://www.dw.com/de/als-politiker-l%C3%A4sst-es-sich-leben/a-40602240>

⁴ Politikergehälter (Österreich) — <https://bit.ly/29ysK17>

⁵ Ustawa z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe — <https://bit.ly/2HWxbmM>

⁶ Prezydent, premier, minister... Ile zarabiają najważniejsze osoby w państwie — <https://bit.ly/2ifzL6P>

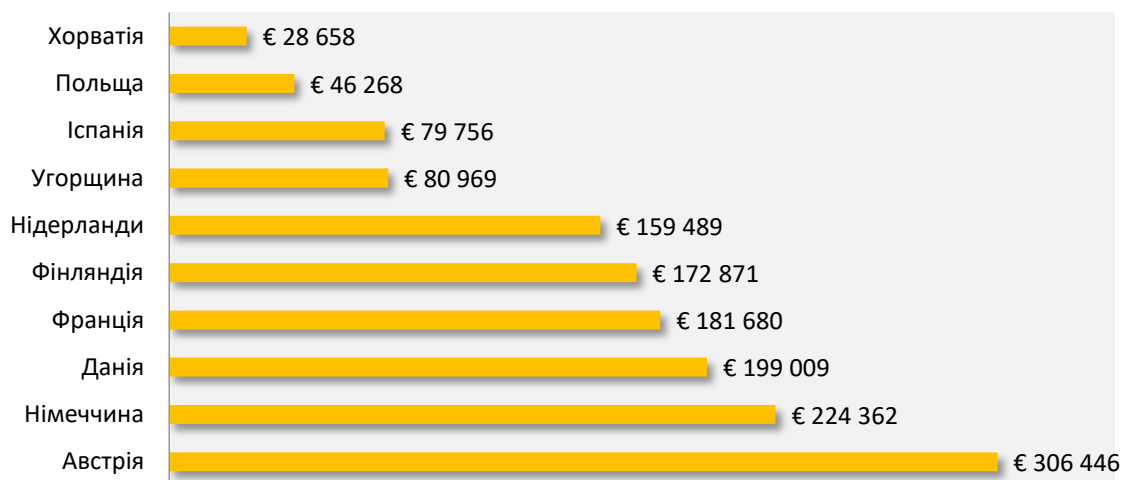
⁷ Діаграма побудована на основі даних з відкритих джерел, станом на 2017 рік (крім Болгарії, дані за 2016 рік)

парламенту»⁸ та «Про оплату праці міністрів».⁹ Зарплата **міністра** дорівнює заробітній платі, що отримує віце-спікер парламенту, мінус 5%. Заробітна плата, яку отримує **прем'єр-міністр**, дорівнює заробітній платі, яку отримує спікер парламенту, мінус 5%.¹⁰

У **Данії** міністерські зарплати та надбавки визначаються в Законі «Про оплату праці та пенсії міністрів».¹¹ У 2017 році міністри отримували заробітну плату у розмірі:¹²

Прем'єр-міністр	1 482 457 DKK у рік	199 009 EUR у рік	16 584 EUR у міс.
Міністр закордонних справ	1 304 562 DKK у рік	175 128 EUR у рік	14 594 EUR у міс.
Міністр фінансів	1 304 562 DKK у рік	175 128 EUR у рік	14 594 EUR у міс.
Інші міністри	1 185 965 DKK у рік	159 207 EUR у рік	13 267 EUR у міс.

У **Німеччині** міністерські зарплати та надбавки визначаються в Законі «Про федеральних міністрів».¹³ Міністри отримують 15 157 € на місяць, канцлер — 18 697 € на місяць. У **Польщі** міністри отримують майже 3 505 € (базова заробітна плата складає 2 336 € плюс надбавки).¹⁴ У **Франції** прем'єр-міністр отримує щомісяця 15 140 €, міністри — 10 094 €.¹⁵

Діаграма 2. Річні зарплати прем'єр-міністрів у країнах Європейського Союзу¹⁶

Заробітна плата членів парламенту у країнах Європейського Союзу

У 2016 році італійські депутати отримували найвищу зарплату — близько 167 000 € на рік. Члени парламентів Італії, Австрії, Німеччини та Нідерландів отримували вищу зарплату, ніж члени Європарламенту (річна зарплата яких становила близько 96 000 €).¹⁷

⁸ Laki edustajanpalkkiosta — <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1947/19470328>

⁹ Act on Ministers' Pay and Allowances — <https://www.finlex.fi/fi/laki/kaannokset/2006/en20061096.pdf>

¹⁰ Ministerial pay and allowances and ministers' private interests — <http://valtioneuvosto.fi/en/sipila/ministerial-pay-and-allowances>

¹¹ Lovbekendtgørelse nr. 273 af 20/4-2004 — <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=191824>

¹² Hvad tjener en minister — http://www.stm.dk/p_10502.html

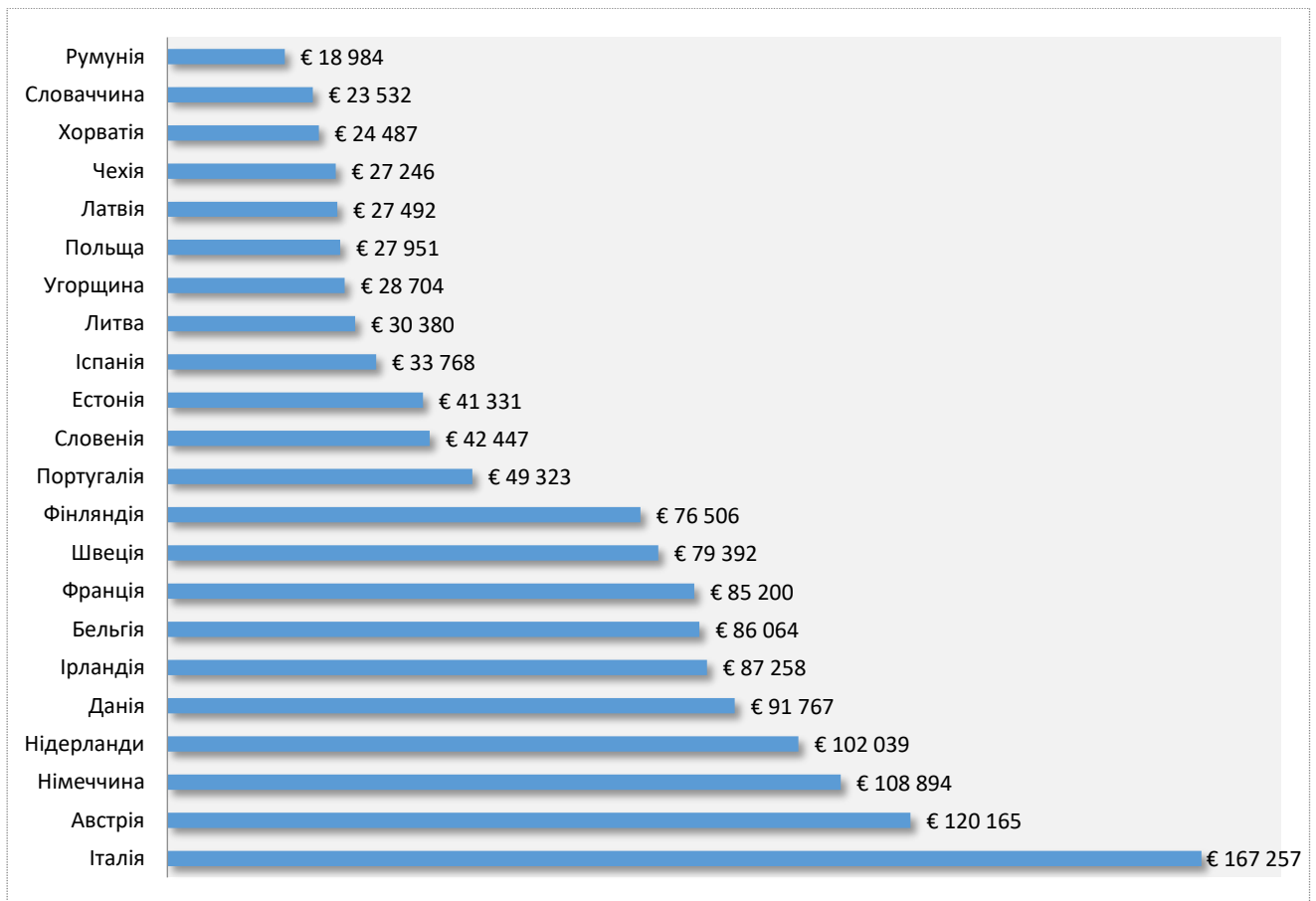
¹³ § 11, Gesetz über die Rechtsverhältnisse der Mitglieder der Bundesregierung — <https://www.gesetze-im-internet.de/bming/11.html>

¹⁴ Prezydent, premier, minister... Ile zarabiają najważniejsze osoby w państwie — <https://bit.ly/2lfzL6P>

¹⁵ Le salaire des politiques et des élus — <https://bit.ly/2JhSWNh>

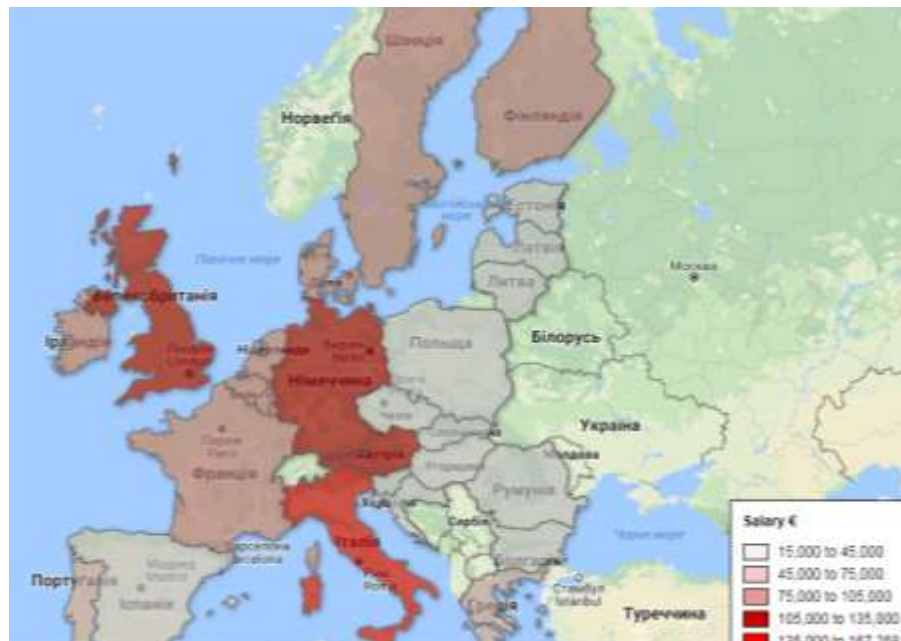
¹⁶ Діаграма побудована на основі даних з відкритих джерел, станом на 2017 рік (крім Фінляндії, дані за 2018 рік)

¹⁷ Станом на 2017 зарплата членів Європарламенту становила 8 611 € на місяць (без податків 6 710€) — <https://bit.ly/2jzRylc>

Діаграма 3. Річні зарплати членів парламенту у країнах Європейського Союзу, 2016¹⁸

У країнах Східної Європи (Румунія, Болгарія) члени парламенту отримують меншу заробітну плату, ніж у країнах Центральної (Італія, Австрія) та Північної Європи (Швеція, Фінляндія).

Середні річні зарплати членів парламенту у країнах Європейського Союзу¹⁹

¹⁸ 2016, Who are the best-paid MPs in the European Union — <https://bit.ly/2whf1Wk>

¹⁹ 2016, Who are the best-paid MPs in the European Union — <https://bit.ly/2whf1Wk>

Заробітна плата керівників державних підприємств у країнах Європейського Союзу

Держава	Державне підприємство	Заробітна плата
Литовська Республіка	Енергетика Литви (<i>Lietuvos energijos gamyba</i>)	6 838 € у місяць (станом на 2017) ²⁰
	Енергія Литви (<i>Lietuvos energija</i>)	6 777 € у місяць (станом на 2017) ²¹
	Литовська залізниця (<i>Lietuvos geležinkeliai</i>)	6 401 € у місяць (станом на 2017) ²²
	Оператор системи електропередач Litgrid	6 381 € у місяць (станом на 2017) ²³
	Клайпедський державний морський порт (<i>Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija</i>)	5 843 € у місяць (станом на 2017) ²⁴
	Компанія аеропортів Литви (<i>Lietuvos oro uostai</i>)	5 162 € у місяць (станом на 2017) ²⁵
	Литовське постачання газу (<i>Lietuvos dujų tiekimas</i>)	5 166 € у місяць (станом на 2017) ²⁶
Латвійська Республіка	Національна авіакомпанія AirBaltic	70 333 € у місяць (станом на 2015) ²⁷
	Енергія Латвії (<i>Latvenergo</i>)	10 936 € у місяць (станом на 2016) ²⁸
	Латвійська залізниця (<i>Latvijas dzelzceļš</i>)	10 235 € у місяць (станом на 2016) ²⁹
Королівство Швеція	Шведська залізнична компанія (<i>Svenskt Järnvägsföretag, SJ</i>)	40 202 € у місяць (станом на 2017) ³⁰
	Компанія з нерухомості Akademiska Hus	27 448 € у місяць (станом на 2014) ³¹
Французька Республіка	Електрика Франції (<i>Électricité de France</i>)	37 739 € у місяць (станом на 2015) ³²
	Національна компанія французьких залізниць (<i>Société Nationale des Chemins de fer Français</i>)	37 500 € у місяць (станом на 2017) ³³
Федеративна Республіка Німеччина	Німецька залізниця (<i>Deutsche Bahn</i>)	75 000 € у місяць (станом на 2017) ³⁴

Джерела, на основі яких побудовано діаграми 1 та 2

1. President/ Politikergehälter ab 1.1.2017 in Österreich [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.wien-konkret.at/politik/politikergehaelter/>
2. President/ Utövning av presidentämbetet [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.presidentti.fi/halonen/Public/default11bd.html?nodeid=41438&contentlan=3&culture=sv-FI>

²⁰ Kai kurių valstybės įmonių vadovų atlyginimai slepiami po vidurkiaais arba visai neviešunami — <https://bit.ly/2ro5sBn>

²¹ Kai kurių valstybės įmonių vadovų atlyginimai slepiami po vidurkiaais arba visai neviešunami — <https://bit.ly/2ro5sBn>

²² Kai kurių valstybės įmonių vadovų atlyginimai slepiami po vidurkiaais arba visai neviešunami — <https://bit.ly/2ro5sBn>

²³ Kai kurių valstybės įmonių vadovų atlyginimai slepiami po vidurkiaais arba visai neviešunami — <https://bit.ly/2ro5sBn>

²⁴ Kai kurių valstybės įmonių vadovų atlyginimai slepiami po vidurkiaais arba visai neviešunami — <https://bit.ly/2ro5sBn>

²⁵ Kai kurių valstybės įmonių vadovų atlyginimai slepiami po vidurkiaais arba visai neviešunami — <https://bit.ly/2ro5sBn>

²⁶ Kai kurių valstybės įmonių vadovų atlyginimai slepiami po vidurkiaais arba visai neviešunami — <https://bit.ly/2ro5sBn>

²⁷ Gausis un Gulbis pelna vairāk nekā topmēdžeri ārzemēs — <https://bit.ly/2lfdtIR>

²⁸ Zīgurs atalgojumā «Latvenergo» pērn saņēmis 131 241 eiro — <https://bit.ly/2ruVeP1>

²⁹ «Latvijas dzelzceļa» šefs algā pērn saņēmis € 122 831 — <https://bit.ly/2wiiUM9>

³⁰ SJ gjorde stora nedskärningar – men höjde vd-lön — <http://www.e55.se/artiklar/sj-gjorde-stora-nedskarningar-men-hojde-vd-lon/>

³¹ 30 högst avlönade direktörerna 2014 — <https://www.fastighetsvarlden.se/analys-fakta/topplistor/30-hogst-avlönade-direktörerna-2014/>

³² Salaire Jean-Bernard Lévy — <http://www.journaldunet.com/business/salaire/patron/jean-bernard-levy>

³³ Quel est le patron du secteur public le mieux payé — <https://bit.ly/2FOF8cV>

³⁴ Bahnchef Lutz soll soviel verdienen wie sein Vorgänger — <http://www.faz.net/aktuell/wirtschaft/unternehmen/debatte-um-managergehaelter-bahnchef-lutz-soll-soviel-verdienen-wie-sein-vorgaenger-14937841.html>

3. President/ Istražili smo koliko zarađuju šefovi država, pogledajte gdje smo mi [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.tportal.hr/vijesti/clanak/istrazili-smo-koliko-zaraduju-sefovi-drzava-pogledajte-gdje-smo-mi-20170307/print>
4. President/ Predsedniške volitve: Plača predsednika 5419 evrov bruto [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.dnevnik.si/1042785801>
5. President/ Kiek iš tikro uždirba Prezidentai? Kai kurios algos tiesiog juokingos, o kai kurios – įspūdingos [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.technologijos.lt/n/zmoniu_pasaulis/kaip_mes_gyvename/S-59908/straipsnis/Kiek-is-tikro-uzdirba-Prezidentai-Kai-kurios-algos-tiesiog-juokingos-o-kai-kurios---ispudingos
6. President/ Prezydent, premier, minister... Ile zarabiają najważniejsze osoby w państwie? [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://wiadomosci.dziennik.pl/polityka/artykuly/549873,ile-zarabiaja-najwazniejsze-osoby-prezydent-premier-pis-pieniadze.html>
7. President/ Sergio Mattarella: quanto guadagna il Presidente della Repubblica [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.money.it/Sergio-Mattarella-quanto-guadagna-stipendio-Presidente-Repubblica>
8. President/ Président de la République: 15 140 € bruts par mois [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.journaldunet.com/patrimoine/finances-personnelles/1059791-le-salaire-des-politiques-et-des-elus/1059793-president-de-la-republique>
9. President/ Каква заплата ще получава новият президент на България [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.economic.bg/bg/news/7/kakva-zaplata-shte-poluchava-noviyat-prezident-na-balgariya.html>
10. President/ Als Politiker lässt es sich leben [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.dw.com/de/als-politiker-l%C3%A4sst-es-sich-leben/a-40602240>
11. Prime minister/ Salaris minister, staatssecretaris en bestuurders provincies en gemeenten [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/beloningen-bestuurders/salaris-minister-staatssecretaris-en-bestuurders-provincies-en-gemeenten>
12. Prime minister/ Mariano Rajoy se sube el sueldo un 1% y cobrará 79.756 euros al año [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://elpais.com/economia/2017/04/04/actualidad/1491334293_961690.html
13. Prime minister/ Mennyibe kerül Orbán Viktor munkája? És a többieké [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://www.napi.hu/magyar_gazdasag/mennyibe_kerul_orban_viktor_munkaja_es_a_tobbieke_fizetesmatek_2017.63_6665.html
14. Prime minister/ Hvad tjener en minister [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.stm.dk/_p_10502.html
15. Prime minister / Prezydent, premier, minister... Ile zarabiają najważniejsze osoby w państwie? [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://wiadomosci.dziennik.pl/polityka/artykuly/549873,ile-zarabiaja-najwazniejsze-osoby-prezydent-premier-pis-pieniadze.html>
16. Prime minister/ Politikergehälter [Електронний ресурс] – Режим доступу: [https://de.wikipedia.org/wiki/Politikergeh%C3%A4lter_\(%C3%96sterreich\)](https://de.wikipedia.org/wiki/Politikergeh%C3%A4lter_(%C3%96sterreich))
17. Prime minister/ Le salaire des politiques et des élus [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.journaldunet.com/patrimoine/finances-personnelles/1059791-le-salaire-des-politiques-et-des-elus/>
18. Prime minister/ Als Politiker lässt es sich leben [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.dw.com/de/als-politiker-l%C3%A4sst-es-sich-leben/a-40602240>
19. Prime minister/ Istražili smo koliko zarađuju šefovi država, pogledajte gdje smo mi [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.tportal.hr/vijesti/clanak/istrazili-smo-koliko-zaraduju-sefovi-drzava-pogledajte-gdje-smo-mi-20170307/print>
20. Prime minister/ Ministerial pay and allowances and ministers' private interests [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://valtioneuvosto.fi/en/sipila/ministerial-pay-and-allowances>
21. Bezügebungsgesetz [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://www.ris.bka.gv.at/Dokumente/BgblPdf/1997_64_1/1997_64_1.pdf
22. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://paywizard.org/main/salary/vip-check/world-leaders-salaries>
23. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://lohnspiegel.org/osterreich/home/gehalt/vip-gehalt/politiker-gehalt>
24. Gesamte Rechtsvorschrift für Bundesbezügegesetz [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10001475>

Анастасія Паршикова,
аналітик Європейського інформаційно-дослідницького центру
aparshykova@radaprogram.org